

II. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ

РОЗПОДІЛ ОЛІМПІЙСЬКИХ МЕДАЛЕЙ В БАДМІНТОНІ НА ІГРАХ ОЛІМПІАД

1992-2008 рр.

Володимир Шиян

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

Аннотация

В статье рассматриваются исторические аспекты зарождения и развития бадминтона, включение его в программу Игр Олимпиад и соотношение сил на Олимпийской арене.

Annotation

The historical aspects of origin and development of badminton, including of badminton in the program of the Olympic Games and correlation of forces on the Olympic arena are examined in the article.

Постановка проблеми. Олімпійські ігри – найбільші спортивні змагання сучасності. Успадкувавши благородні традиції античних свят спорту і миру, Олімпійські ігри перетворилися на події великої соціальної значущості [5].

У останні десятиліття програма Олімпійських ігор залишається достатньо стабільною. Разом з тим надія на включення в програму Олімпійських ігор примушує різні міжнародні спортивні федерації добиватися визнання своїх видів як олімпійських.

Досить довгим виявився шлях бадмінтону у програму Олімпійських ігор. Ще у 1972р. на Іграх XX Олімпіади у Мюнхені (ФРН) був проведений показовий турнір з бадмінтону, проте, офіційно він став олімпійським видом спорту лише через два десятиріччя, коли у програму Ігор XXV Олімпіади у Барселоні (Іспанія, 1992р.) ввійшли змагання з бадмінтону [4, 10].

Включення бадмінтону в олімпійську програму стало неординарною подією в історії даної гри і послужило їй подальшому прогресу.

Проведення детального аналізу співвідношення сил на олімпійській арені в бадмінтоні дозволить об'єктивніше оцінювати свої можливості, раціонально використовувати економічні і людські ресурси, а також спланувати ефективну систему підготовки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Огляд публікацій виявив недостатню кількість наукових праць і статей, які давали б детальний аналіз виступу бадмінтоністів

на Олімпійських іграх. У літературі розкриті різні теоретико-методичні аспекти підготовки спортсменів-бадмінтоністів [1, 2, 3, 6, 8, 9].

Водночас залишається актуальним проведення окремого ґрунтовного наукового дослідження, присвяченого аналізу співвідношення сил на Олімпійській арені в бадмінтоні.

Мета дослідження – провести аналіз виступу бадмінтоністів світу на Олімпійських іграх для оцінки співвідношення сил на олімпійській арені.

Методи дослідження – аналіз даних науково-методичної літератури, протоколів Олімпійських ігор 1992 – 2008 рр., математико-статистичні методи.

Результати дослідження. Більше трьох тисяч років тому – ще в XII ст. до н.е. – в Китаї існувала гра «ді дзюу цю», в якій використовувався м'яч з пір'ям. На знайдених в Індії наскальних малюнках, які, на думку археологів, були зроблені близько двох тисяч років тому, відображені люди, що грають в «пеону» – якийсь прообраз бадмінтону. Гра з опереним м'ячем була відома і в стародавній Малайї. У Японії з дуже давніх часів грали в «ойбане» (цим словом, в перекладі означає «літаюче пір'я», називалася гра, в якій застосовувалася засушена вишня зі вставленим в неї п'ятьма-шістьма гусячим пір'ям).

Ігри, в яких використовується оперений м'яч, з часом з азіатських країн потрапили до Європи і Америки, ставши там досить популярним. У Франції такою

грою був «волан», в США – «батлдор», в Росії – «леток» і т.д.

Свою сучасну назву він отримав від найменування англійського містечка Бадмінтон. Англійський лорд Бофорт під час перебування в Індії познайомився з грою, в якій використовувався м'яч з перами, і після повернення до Англії влаштував у 1873 р. турнір, який був проведений у Бадмінтоні. По назві цього англійського містечка гра і отримала свою сучасну назву – бадмінтон. У 1876 р. у Англії був створений клуб бадмінтоністів і вироблені перші правила цієї гри [4, 8, 9, 10].

Дебют бадмінтону як олімпійського виду спорту відбувся на XXV Олімпійських іграх – 92 в Барселоні (Іспанія). На змаганнях розігрувалися чотири комплекти медалей – два серед чоловіків (в одиночному і парному розрядах) і два серед жінок (в одиночному і парному розрядах).

У програмі змагань з бадмінтону на Іграх XXVI Олімпіади в Атланті (США, 1996р.) було вже не чотири, як на попередніх Іграх у Барселоні, а п'ять номерів: до чоловічого одиночного, чоловічого парного, жіночого одиночного і жіночого парного розрядів додався змішаний розряд, у якому дуєт складає спортсмен і спортсменка.

Ще одне нововведення полягало у наступному: якщо у Барселоні бронзові медалі одержували обидва спортсмена, обидві спортсменки або обидві пари, що програли у півфіналах, то в Атланті між тими, що програли у півфіналі проводилися поєдинки за третє призове місце і їх переможцям вручалися бронзові нагороди.

У Сіднеї на Іграх XXVII Олімпіади (2000 р.), Афінах на Іграх XXVIII Олімпіади (2004 р.) і Пекіні на Іграх XXIX Олімпіади (2008 р.) програма змагань з бадмінтону залишилася такою ж, як на попередніх Іграх – спортсмени оспорювали п'ять комплектів нагород – в чоловічому одиночному розряді, чоловічому парному, жіночому

одиночному, жіночому парному і в змішаному розряді [4, 10].

За останні роки відбулися істотні зміни і в самій грі. Міжнародна федерація бадмінтону (IBF) узяла курс на видовищність і популяризацію бадмінтону засобами телебачення. З цією метою в 2006 р. була розроблена програма модернізації правил гри і їх адаптації до сучасних телекомунікативних вимог. Ці зміни призвели до скорочення часу гри, збільшення її темпу, підвищило видовищність гри і її психологічну напруженість.

Як показують результати чемпіонатів світу останні 20 років, лідируючі позиції у всіх розрядах займають бадмінтоністи азійських країн, і в першу чергу – спортсмени КНР. Ця тенденція спостерігається і в результатах Ігор Олімпіад (табл. 1).

Підрахунок кількості медалей, завойованих на олімпійських турнірах (табл. 1), свідчить про домінуючу перевагу азійських спортсменів. За нагороди, як правило, борються спортсмени Китаю, Кореї і Індонезії. Зрідка в спорт вступають бадмінтоністи Малайзії. Європейські бадмінтоністи з таких країн, як Данія, Великобританія і Нідерланди, лише намагаються чинити одиночний опір.

Лідируюче положення займають бадмінтоністи Китаю, які звичайно завойовують на Олімпійських іграх від 4 (на Іграх Олімпіад 1996 р.) до 8 медалей (на Іграх Олімпіад 2000 р., 2008 р.) з 15, які розігруються в турнірі з бадмінто-

Лідируюче положення займають бадмінтоністи Китаю, які звичайно завойовують на Олімпійських іграх від 4 (на Іграх Олімпіад 1996 р.) до 8 медалей (на Іграх Олімпіад 2000 р., 2008 р.) з 15, які розігруються в турнірі з бадмінто-

Таблиця 1

Кількість медалей, які були завойовані з бадмінтону на Іграх Олімпіад (1992 – 2008 рр.)

Рік Ігор Олімпіад	Країна	Медалі			
		Золото	Срібло	Бронза	Загальна кількість
1992 р.	Китай	—	1	4	5
	Індонезія	2	2	1	5
	Корея	2	1	1	4
	Данія	—	—	1	1
	Малайзія	—	—	1	1
1996 р.	Китай	1	1	2	4
	Індонезія	1	1	3	5
	Корея	2	2	—	4
	Данія	1	—	—	1
	Малайзія	—	1	—	1
2000 р.	Китай	4	1	3	8
	Індонезія	1	2	—	3
	Корея	—	1	1	2
	Данія	—	1	—	1
	Великобританія	—	—	1	1
2004 р.	Китай	3	1	1	5
	Індонезія	1	—	2	3
	Корея	1	2	1	4
	Данія	—	—	1	1
	Великобританія	—	1	—	1
	Нідерланди	—	1	—	1
2008 р.	Китай	3	2	3	8
	Індонезія	1	1	1	3
	Південна Корея	1	1	1	3
	Малайзія	—	1	—	1

Таблиця 2

Медалісти Ігор XXVIII Олімпіади

Дисципліна	Золото	Срібло	Бронза
Чоловіки. Одиночний розряд	Тауфік Хідаят (Індонезія)	Сон Син Мо (Південна Корея)	Соні Дві Кункоро (Індонезія)
Чоловіки. Парний розряд	Кім Дон Мун, Ха Тхе Грон (Південна Корея)	Лі Дон Су, Ю Йон Сон (Південна Корея)	Енг Хіан, Фланді Лімпеле (Індонезія)
Жінки. Одиночний розряд	Чжань Нинь (Китай)	Міа Аудіна (Нідерланди)	Чжу Мі (Китай)
Жінки. Парний розряд	Чжан Цзивен, Ян Вей (Китай)	Гао Лінь, Хуань Суї (Китай)	На Кйон Мін, Лі Кйон Вон (Південна Корея)
Змішаний розряд	Чжань Цзюнь, Гао Лінь (Китай)	Натан Робертсон, Гейл Еммс (Великобританія)	Йенс Еріксен, Метте Шельдагер (Данія)

Таблиця 3

Медалісти Ігор XXIX Олімпіади

Дисципліна	Золото	Срібло	Бронза
Чоловіки. Одиночний розряд	Лінь Дань (Китай)	Лі Цзунвей (Малайзія)	Чень Цзинь (Китай)
Чоловіки. Парний розряд	Маркис Кидо, Хендра Сетіаван (Індонезія)	Фу Хайфен, Цай Юнь (Китай)	Лі Джджін, Хван Джімань (Південна Корея)
Жінки. Одиночний розряд	Чжан Нинь (Китай)	Се Сінфан (Китай)	Марія Крістін Юліанті (Індонезія)
Жінки. Парний розряд	Юй Ян, Ду Цзин (Китай)	Лі Гйонвон, Лі Хйоджон (Південна Корея)	Вей Ілі, Чжан Явень (Китай)
Змішаний розряд	Лі Йон Де, Лі Хйоджон (Південна Корея)	Нова Відіанто, Ліліяна Натсір (Індонезія)	Хе Ханьбинь, Юй Ян (Китай)

ну, що свідчить про їх стабільну майстерність і високий рівень підготовленості.

Першим серед бадмінтоністів олімпійським чемпіоном (Барселона – 1992р.) в чоловічому одиночному розряді став Алан Буди Кусума Вайратама з Індонезії, у фіналі що обіграв свого співвітчизника

Арді Бернарду Віраната, що одержав срібну нагороду. Бронзовими медалем були відмічені данець Томас Стуер-Лаурідсен і індонезієць Хермаван Сусанто.

У чоловічому парному розряді сильним на іграх в Барселоні опинився дует бадмінтоністів з Республіки Корея – Кім Мун Су і Пак

Джу Бон. Індонезійська пара, яка поступилася їм у фіналі – Еді Арбі Хартоно і Руді Гунаван – удостоєна срібних нагород. Бронзові медалі одержали дві пари: Лі Йонбо і Тянь Бінги (Китайська Народна Республіка) і брати Разіф Сидек і Мохамед Желані Сидек – ця «бронза» була взагалі першою олімпійською нагородою спортсменів Малайзії на Іграх Олімпіад.

У жіночому одиночному розряді золоті медалі виграли в Барселоні Суси Сусанті Хадітоно з Індонезії, яка у фіналі перемогла спортсменку з Республіки Корея Бан Су Хьон, нагороджену срібною медаллю. Володарками двох бронзових нагород стали Хуань Хуа (Китайська Народна Республіка) і її співвітчизниця Тан Джухон.

У жіночому парному розряді першенствував дует бадмінтоністок з Республіки Корея Хван Хе Юн і Чун Со Юн, які у фіналі виграли у пари з Китайської Народної Республіки – Гуан Вейцен і Нон Кунхуа, удостоєних срібними нагородами. Бронзові медалі були вручені Гіл Юн Ах і Шим Ен Джун з Республіки Корея і спортсменкам з Китайської Народної Республіки Лін Янфен і Яо Фен.

У сумарних медальних підсумках змагань з бадмінтону на Іграх XXV Олімпіади в Барселоні якнайкращими виявилися результати виступів спортсменів Індонезії, які виграли 5 нагород (2 золоті, 2 срібні, 1 бронзова). На рахунку бадмінтоністів Республіки Корея – 4 медалі (2, 1, 1). У активі збірної Китайської Народної Республіки було 5 нагород, але серед них не було жодною золотою. У спортсменів Данії і Малайзії – по одній бронзовій медалі.

На Іграх XXVI Олімпіади в Атланті (1996р.) в чоловічому одиночному розряді олімпійським чемпіоном став датський бадмінтоніст Пол-Ерік Хойер-Ларсен. Його медаль виявилася єдиною з 15 розіграних в цьому виді спорту (по три в п'яти розрядах), яка дісталася європейському

спортсмену: володарями решти 14 олімпійських нагород стали бадмінтоністи і бадмінтоністки з азіатських країн.

Срібну і бронзову медалі в чоловічому одиночному розряді завоювали відповідно Дон Джіон (Китайська Народна Республіка) і Мохамед Рашид Сидек (Індонезія).

Найсильнішим в чоловічому парному розряді опинився індонезійський дует – Рекси Майнаки і Ріккі Субаджа. Другими призерами стали Чеа Сун Кіт і Яп Кім Хок з Малайзії, а третіми – Антоніус Кантоно і Денні Кантоно (Індонезія).

У жіночому одиночному розряді перемогу отримала Бан Су Хьюн (Республіка Корея). Срібну медаль завоювала Міа Аудіна з Індонезії, бронзову – її співвітчизниця Суси Сусанті Хадітоно.

Змагання в жіночому парному розряді завершилися перемогою дуету з Китайської Народної Республіки – Ге Фей і Гу Цзун. На другому місці – Гіл Юн Ах і Джан Хе Ок (Республіка Корея), на третьому – Цин Чжіань і Тан Юньшу (Китайська Народна Республіка).

У змішаному розряді золоті медалі виграли Гіл Юн Ах і Кім Дон Мун (Республіка Корея). Їх співвітчизники Пак Джу Бон і Ра Кьун Мін стали срібними призерами, бронзові нагороди одержали Лю Цзянцзун і Сун Ман (Китайська Народна Республіка).

У Сідней на Іграх XXVII Олімпіади (2000 р.) набагато випередили всіх суперників представники Китайської Народної Республіки, що виграли 8 медалей (4 золоті, 1 срібна і 3 бронзові). У активі бадмінтоністів Індонезії – 3 нагороди (1, 2, 0), Республіки Корея – 2 (0, 1, 1), Данія – 1 срібна, Великобританії – 1 бронзова.

У чоловічому одиночному розряді олімпійським чемпіоном став бадмінтоніст з КНР Цзі Синпен; срібну медаль завоював індонезієць Хендраван, а бронзову – спортсмен з КНР Ся Суанзе.

У чоловічому парному розряді олімпійське «золото» виграли спортсмени Індонезії – Тоні Гунаван і Кандра Віджайя; володарями «срібла» стали бадмінтоністи з Республіки Корея – Лі Дон Су і Ю Юн Сун, а «бронзу» завоювали їх співвітчизники – Ха Тає Квон і Кім Дон Мун.

Спортсменка із КНР Гонь Чжіхао перемогла в жіночому одиночному розряді, на другому місці – Камілла Мартін (Данія), на третьому – Йе Чжаоїнь (КНР).

У жіночому парному розряді свій успіх чотирирічної давнини повторили бадмінтоністки з КНР Ге Фей і Гу Цзун, які знов, як і в Атланті, виграли в Сідней олімпійське «золото». Ще два жіночі дуети з Китайської Народної Республіки зайняли другу і третю сходинки п'єдесталу пошани: Хуань Наньян і Янь Вей завоювали «срібло», а Гао Лін і Цинь Юань – «бронзу».

У змішаному розряді сильнішими виявилися спортсмени із КНР Гао Лін і Чжан Цзун; на другому місці – Три Кусхарьянто і Тімур Мінарті (Індонезія), на третьому – Джоана Гуд і Саймон Арчер з Великобританії [4, 7, 10].

Медалісти Олімпійських ігор змагань з бадмінтону на Іграх XXVIII Олімпіади в Афінах (2004 р.) та Іграх XXIX Олімпіади в Пекіне (2008 р.) представлені у таблицях 2, 3.

З 76 олімпійських медалей різного гатунку, розіграних у період з 1992 р. до 2008 р. включно, бадмінтоністи і бадмінтоністки європейських країн зуміли завоювати лише 7 нагород, тоді як спортсмени азіатських країн – 69 (тобто на частку європейців доводиться 9,2% загальної кількості медалей в цьому виді спорту, тоді як на частку азіатських спортсменів – більше 90%). З 24 золотих нагород, розіграних в змаганнях з бадмінтону на Іграх п'яти Олімпіад, 23 медалі щонайвищого гатунку (більше 95%) були вручені спортсменам азіатських країн і

лише одну завоював європейець (4,1% загальної кількості золотих медалей) [10].

Висновки. Олімпійські ігри є не тільки певним результативним етапом в становленні і розвитку бадмінтону, але і критерієм оцінки техніко-тактичної майстерності спортсменів, і співвідношення сил на світовій арені, поки складається на користь азіатських бадмінтоністів.

Прогноз співвідношення сил основних суперників на світовій спортивній арені необхідний, особливо при підготовці збірних команд до найбільших міжнародних змагань, таких як Олімпійські ігри, з урахуванням неминучого неофіційного підрахунку командних очок.

Подальші наукові дослідження з цієї тематики пов'язані з детальним аналізом виступу українських бадмінтоністів на різних турнірах, у тому числі і на Олімпійських іграх.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Каратник І. Теоретико-методичні аспекти швидкісно-силової підготовки у бадмінтоні // Молода спортивна наука України: Зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. – Львів: НВФ «Українські технології», 2007. – Т.3. – С.147 – 150.
2. Кудімова О.В. Експериментальне обґрунтування методики застосування мішеней у процесі удосконалювання точності смешу в бадмінтоні / Слобожанський науково-спортивний вісник: Зб. наукових статей. – Харків: ХДАФК, 2004. – Вип.7. – С. 252 – 255.
3. Паршин М.С. Скоростно-силовая подготовка юных бадминтонисток 12-16 лет: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. – М., 2006. – 24 с.
4. Платонов В.Н., Гуськов С.И. Олимпийский спорт. – К.: Олимпийская литература, 1997. – Т.2. – С.185 – 188.

5. Платонов В.Н., Петровский В.В. Олимпийский спорт как система знаний и сфера деятельности /Наука в олимпийском спорте. – 1995. – №2(3). – С. 31 – 36.
6. Полуструев А.В., Якименко С.Н., Турманидзе В.Г. Исследование влияния вибро-воздействий на отдельные функциональные показатели квалифицированных бадминтонистов в режиме тренировочного дня /Теория и практика физической культуры, 2004. – №12. – С. 35 – 36.
7. Сахновский К., Булатова М., Олешко В. Игры XXVII Олимпиады в Сиднее: итоги, уроки, проблемы /Наука в олимпийском спорте. – 2000. – №5. – С. 20 – 35.
8. Скрипко А.В., Шульман В.С. В игре стремительный волан. – Минск.: Польша, 1990. – 144 с.
9. Смирнов Ю.Н. Бадминтон. – М.: Физкультура и спорт, 1990. – 159 с.
10. Энциклопедия олимпийского спорта: В 5 т. – Т.2. – К.: Олимпийская литература, 2004. – 584 с.

